

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
13 december 2004

Ons kenmerk
HO/BL/2004/51260

Uw brief van
14 oktober 2004

Uw kenmerk
VWS -04-1174

Onderwerp
loting

Namens de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport zond u mij een afschrift van een brief van de Reinier de Graaf Groep te Delft, aangaande het lotingsysteem voor studenten, met het verzoek om een reactie.

De briefschrijver acht de regelgeving rond de loting "bizar" en onrechtvaardig omdat het aantal lotingskansen beperkt is en omdat het kan leiden tot uitsluiting van juist zeer gemotiveerde gegadigden voor de opleiding geneeskunde. Dit stelsel verhoudt zich naar zijn mening niet met belangrijke ontwikkelingen zoals het artsentekort en er gaat een demotiverende werking van uit. Hij pleit er in zijn brief voor dat ook de resultaten in een parallelle studie bij de loting meewegen en dat betrokkene na twee of drie keer mee loten wordt toegelaten tot de studie met de mogelijkheid van korting op de studieduur. Ik merk hierover het volgende op.

De instroom bij de opleiding geneeskunde is een resultante van de beschikbare opleidingscapaciteit en de geraamde behoefte aan artsen. Het beroep van arts wordt door velen als aantrekkelijk ervaren en de opleiding geneeskunde is daardoor zeer gewild. Dit leidt er sinds jaar en dag toe dat er voor geneeskunde veel meer belangstelling bestaat dan er beschikbare opleidingsplaatsen zijn. In deze situatie is er hoe dan ook selectie geboden. De wetgever heeft geoordeeld, dat de meest eerlijke en haalbare methode om te kiezen tussen deze gegadigden een combinatie is van loting en decentrale selectie door de instellingen zelf. Vooral de decentrale selectie maakt het mogelijk ook zeer gemotiveerde gegadigden in de afweging te betrekken en is daar ook voor bedoeld. Maar welke methodiek ook wordt gehanteerd, altijd zullen er vele honderden teleurgestelde kandidaten zijn. De wetgever heeft er, mede op advies van de Commissie Drenth, voor gekozen de kansen op toelating te beperken tot drie om het aantal potentiële kandidaten niet nog groter te maken. Bij een jaarlijks groter wordend stuwmeer van gegadigden met een steeds kleiner wordende kans is immers niemand gebaat. Ook het voorstel om betrokkenen na twee of drie jaar loten toe te laten, zou leiden tot een cumulatie van wachtenden en zou bovendien een doorbreking zijn van het beginsel dat relevante prestaties in het

voortraject van invloed zijn op de inlotingskans. Daarbij is het niet denkbeeldig, dat het institutionaliseren van deze mogelijkheid op zichzelf al een bevorderende werking zal hebben op het ontstaan van wachtenden.

Bedacht moet worden dat het gaat om een keuze tussen kandidaten die allemaal volledig gekwalificeerd zijn en dus in beginsel een gelijk recht op toelating hebben. Met de “gewogen” loting wordt tot uitdrukking gebracht dat bij de selectie relevante prestaties in het voortraject (voortgezet onderwijs) worden gehonoreerd. Achterliggende gedachte is het zogenaamde verdienstenmodel, dat uitgaat van het principe dat inspanning beloond moet worden en dat selectie op basis van (voor de vervolgstudie) relevante prestaties, waarvoor men zich heeft ingezet, geoorloofd en wenselijk is. De behaalde resultaten in het voortgezet onderwijs zijn daarom bepalend voor opneming in een hogere lotingcategorie. Indien ook studieresultaten van een latere parallelle opleiding in het hoger onderwijs tot opneming in een hogere lotingcategorie zouden leiden, dan zou dit neerkomen op ongelijke behandeling van kandidaten bij de loting en dat acht ik niet wenselijk.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Mark Rutte)